
ZEMĚDĚLSKÁ PŮDOHOSPODÁRSKÁ ŠKOLA

Kč 15,–

8 duben
2002–3
65. ročník

Proso seté / Proso siate
(*Panicum miliaceum*)

Časopis pro zemědělské, lesnické, zahradnické,
potravinářské a rybářské vzdělávání

Časopis pre poľnohospodárske, lesnícke, záhradnícke,
potravinárske a rybárske vzdelávanie

OBSAH

Pětkrát o vejcích	2
Zajímavá cesta k získání zkušeností.....	3
Potreba komunikácie so samosprávnymi krajmi.....	4
Zemědělské a venkovské ženy v EU	5
Európske okienko.....	6
Informační centrum Evropské unie	7
Odborné zemědělské vzdělávání a členství ČR v Evropské unii.....	8
Vyhledáváme na Internetu.....	9
Informační zdroje v českém zemědělství	10
Výměna studentů katedry pedagogiky České zemědělské univerzity v Praze	11
Již desetiletá pomoc školy pro praxi rostlinné výroby v celé ČR.....	12
Návštěva školícího střediska STROM Praha a.s.	12
Květináři ze SOU a OU Opočno na Floře	13
Spolek zahrádkníků v Brně-Bohunicích.....	14
Združená stredná škola poľnohospodárska Rakovice....	15
Viac mlieka – viac zdravia	16
Proverky odborných dovedností v SOU a OU Opočno.....	17
Opravy zemědělských strojů v Lysé nad Labem	17
Barmanský kurz ve škole	18
Informační návštěva	18
Nádherný svět z květin a vody	18
Prehľad výstav do konca roka 2003.....	19
„Pro zvířata“	20
Informace nezbytné k vytvoření a provozu informačního zázemí škol	20
V roce 2003 připravujeme.....	21
Josef Babánek	22

Pětkrát o vejcích

Jaro jako naděje nového života, příslib tepla a budoucí úrody: vejce je začátek příštího života, žloutek jako první jarní sluníčko. Ačkoliv nikdy nikoho „trocha poezie nezabije“, při nákupu bychom měli vědět několik prozaičtějších věcí:

1. Kdy jsou vejce čerstvá?

Musí to být vždy uvedeno na obalu, ve kterém vejce kupujeme. Čerstvá vejce EXTRA A jsou vytříděna do dvou dnů od snášky a smějí se prodávat pouze sedm dní. Poté se z nich stávají čerstvá vejce „třídy A“, což znamená čerstvá tříděná konzumní vejce. Netříděná směs různých velikých vajec třeba i chladírensky skladovaných se označuje jako „třída B“. Na obalu nesmí chybět označení data minimální trvanlivosti, které je u vajec jakostní skupiny A 28 dní od data snášky.

2. Jak poznáme, odkud vejce pocházejí, např. pro případ reklamace?

Trojčíslo, které je uvedeno na obalu (nemusí být vedle data min. trvanlivosti) je číslem třídičky. Pod tímto číslem je tento závod veden u veterinární správy. Na obalu je dále uveden výrobce nebo prodejce, který vejce do obchodní sítě dodává.

3. Jak rozpoznáme velikost (hmotnost) vajec?

Podobně jako u oděvů či prádla – označují se od písmene S, ta mají hmotnost menší než 53g, pak následuje skupina M, L a konečně XL s hmotností větší než 73 g. Označení musí být uvedeno na obalu.

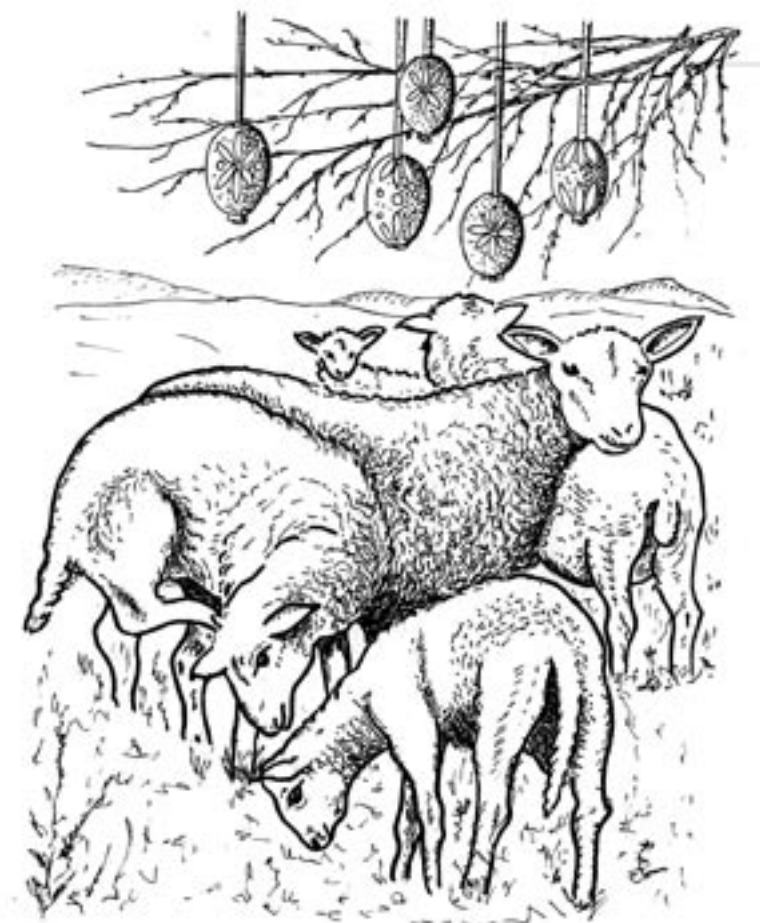
4. Jak máme vejce skladovat?

V dnešní době by to měl vědět snad již každý spotřebitel, ale často se podle správných zásad nepostupuje. Proto je na každém obalu uvedeno upozornění, že vejce mají být skladována při teplotě 5 až 8 °C. To samozřejmě platí také pro maloobchod, kde se proti tomu často hřeší. Zde je možno prodávat vejce krátkodobě při maximální teplotě do 18 °C.

5. Jsou vejce z domácího malochovu kvalitnější?

To je stále tradovaná pověra. Slepice v malochovu samozřejmě nejsou pod stálou veterinární kontrolou, ani vejce nejsou kontrolována a mohou být kontaminována mikrobiálně nebo cizorodými látkami. Ve vejcích z malochovu bývá i vyšší obsah cholesterolu, který se ve velkochovech reguluje složením krmných směsí.

(tes)

Zajímavá cesta k získání zkušeností

Na zemědělských školách je řada absolventů, kteří mají zájem o práci v zahraničí a jsou ochotni pracovat, aniž mají vidinu velkých výdělků. Jejich hlavním cílem je získání praktických zkušeností, zdokonalení se v cizím jazyce a možnost cestování. To vše může splnit cestování přes organizaci WWOOF (WORLD WIDE OPPORTUNITIES ON ORGANIC FARMS), což v překladu znamená pomoc ekologickým farmářům. Za tu dostane dobrovolník výměnou ubytování a stravu a také cenné praktické zkušenosti z oblasti ekologického zemědělství. Doba pobytu se různí a jde vždy o dohodu mezi farmářem a dobrovolníkem. V podstatě je řízená potřebou práce na farmě – v období vegetačním je vždy více práce než-li v období zimním.

WWOOF POSKYTUJE JEDINEČNOU PŘÍLEŽITOST PRO:

- Získání zkušeností o ekologickém hospodaření z první ruky
- Poskytnutí výpomoci producentům biopotravin
- Získání praktických dovedností a zdokonalení se v cizím jazyce
- Seznámení se s lidmi z ekologického hnutí
- Kulturní porozumění mezi lidmi různých národností
- Cestování a aktivní odpočinek

JAK VZNIKL WWOOF?

WWOOF vznikl v Anglii v roce 1971. Zájemci, kteří si vyzkoušeli WWOOF v Anglii po svém návratu domů založili vlastní základny. V současné době existuje několik národních organizací WWOOF systému – například v Rakousku, Německu, Itálii, Švýcarsku, České republice, Austrálii a dokonce i v Koreji.

ZÁKLADNÍ INFORMACE

Dobrovolný pracovník (wwoofer) je spíše hostem a cestování v rámci ekologických farem je levné. Jediné, na co dobrovolný pracovník potřebuje vlastní peníze, je doprava. Délka pobytu není nijak limitována, vše záleží na dohodě mezi farmou a dobrovolníkem.

Práce se většinou řídí ročním obdobím a momentální potřebou farmy – někteří farmáři raději přijmou pomoc dlouhodobější, někteří raději na kratší dobu.

A jaké práce jsou nejčastěji potřebné? Pomoc při sušení sena, stavění oplůtků, pastva, pletí, okopávání, denní péče o zvířata a pomocné práce všeho druhu. Doporučuje se rozumná denní pracovní doba na šest až sedm hodin s pře-

stávkami, pracuje se většinou šest dnů v týdnu. Od dobrovolníka se očekává, že bude dělat vše, co je potřeba, farmář by však měl zajistit pestrou a různorodou práci spojenou se získáváním praktických zkušeností.

Volný čas mají dobrovolníci sami pro sebe, je však obvyklé, že jim hostitel poskytne přiměřený program spojený s poznáváním kraje a lidí. Mezi dobrovolníkem a farmářem není vztah zaměstnance a zaměstnavatele, ale spíše hosta a hostitele.

Farmář přijme dobrovolníka de facto do rodiny, ten má tak možnost poznat jiný způsob. Přijíždí-li dobrovolník jen na krátko, bývá zvykem, že si přiveze vlastní spací pytel, pro dlouhodobější pobyty je pravidlem připravit dobrovolníkům lůžkoviny.

Mezi farmáři, kteří jsou členy sítě WWOOF, převládají nadšenci pro ekologické zemědělství, kteří se zpravidla na dobrovolníky těší. Není se tedy třeba příliš bát vykořisťovatelů a drábů s bičem a stopkami. Na druhou stranu se obdobné nadšení očekává i od dobrovolníků. Přesto však je možné narazit i na farmáře, jehož požadavky dobrovolníkovi nevyhovují. V takovém případě je pravidlem, že ani on, ani farmář nemají povinnost pokračovat ve spolupráci. Dobrovolník smí kdykoliv odjet a farmář se s ním smí kdykoliv rozloučit.

JAKÉ VYBAVENÍ DOBROVOLNÍK NEZBYTNĚ POTŘEBUJE

- Pracovní oděv pro teplé i chladné počasí, pracovní rukavice a boty vhodné do mokrého i suchého prostředí.
- Dále je nezbytné běžné hygienické vybavení.
- Pro pobyt kratší jak týden je vhodný spací pytel.
- Při delším pobytu je většinou u hostitele připraveno ložní prádlo. To však je nutné si předem telefonicky ověřit.

ČLENSTVÍ V SYSTÉMU WWOOF

Pro účast ve WWOOF systému je třeba být jeho členem. Členstvím se umožňuje udržení kontinuity v systému, výměny informací mezi farmáři a dobrovolníky.

Členství vyžaduje roční členský příspěvek, za který se získá: členská karta, brožura „Seznam hostitelských farem“, která zahrnuje všechny WWOOF kontaktní adresy

http://www.wwoof.ecn.cz/informace_pro_wwoofery.htm

Členský příspěvek slouží pro udržení a rozvoj WWOOFingu v ČR. Je jím zajištěn kontakt se zemědělci a tím také aktualizace údajů v brožurě, dále náklady spojené s provozem WWOOF.cz a náklady s vydáváním bulletinů.

Roční příspěvek je pro Českou republiku 200 Kč pro jednotlivce a 300 Kč pro dvojici cestující společně.

Zájemce o členství WWOOF v České republice vyplní žádost o členství a společně se dvěma průkazovými fotografiemi ji zašle na adresu AREA viva, Dubečno 50, 28902 Kněžice.

Po zaplacení členského příspěvku obdrží zájemce obratem členskou kartu, brožuru „Seznam hostitelských farem“ a informační bulletin o ekologickém zemědělství a více detailních informací o systému WWOOF.

Pro návštěvu zahraniční farmy je potřebné být členem tamní organizace. Informace lze získat na internetové stránce www.wwof.org, popřípadě lze kontaktovat WWOOF.cz, které rovněž potřebné informace poskytne.

VÝBĚR FARMY

Po získání všech potřebných informací z katalogu nebo internetových stránek je třeba se rozhodnout, jakým směrem se zaměřit při výběru vhodné farmy.

- Zájemce by si měl nejdříve rozmyslet, s čím by se rád seznámil, čemu by se rád přiučil a jaká činnost ho nejvíce láká. K tomu je třeba si pozorně přečíst informace v seznamu a vybrat si několik vhodných typů. Ve výběru může napomoci i WWOOF.cz.
- Po výběru farmy, která svojí nabídkou zájemci nejlépe vyhovuje, je vhodné se s farmou kontaktovat a předběžně se domluvit, zda o pomoc mají zájem. V kladném případě je pak možné projednat charakter práce a další podmínky týkající se pobytu na farmě, například zvyklostí či zaběhnutý chod na farmě, aby dobrovolník věděl do jakého prostředí vchází a jaká pravidla má respektovat.
- Na závěr je třeba se i domluvit na příjezdu (místo, termín, hodina, případně i odvoz ze stanice příjezdu na farmu).

Na zahraniční pobyt by se měl dobrovolník před odjezdem připravit. Uvědomit si budoucí úlohu, připravit se na setkání s cizím prostředím a mentalitou, a také na řešení případných krizových situací.

Systém WWOOF je jednou z mnoha dalších možností, které v současnosti mají absolventi škol i studenti k dispozici pro získání životních zkušeností, rozšíření jazykových i odborných znalostí.

KU

Potreba komunikácie so samosprávnymi krajmi

Obdobie rokov 2001–2002 znamenalo pre poľnohospodársku školsťu obrovské zmeny v oblasti legislatívy, ktoré pre školy znamenali riešenie mnohých problémov. Jedným z najdôležitejších bol prechod pod zriaďovateľskú pôsobnosť samosprávnych krajov.

Týmito otázkami sa zaoberala aj konferencia Združenia pracovníkov poľnohospodárskych, lesníckych a potravinárskych škôl a školských hospodárstiev, ktorá sa konala 24. marca v Podhájskej. Zúčastnilo sa na nej 38 štatutárnych zástupcov škôl a školských hospodárstiev a hostia z Ministerstva školstva, Štátneho inštitútu odborného vzdelávania, Agroištitútu Nitra a samosprávnych krajov.

Činnosť Združenia zhodnotil jeho predseda Ing. Jozef Cívik vo výročnej správe v ktorej upozornil práve na nové legislatívne zmeny, problémy s delimitáciou a financovaním škôl a školských hospodárstiev. Vo svojej správe ďalej uvádza:

Viacerí pedagógovia pracujú v odbornej komisii pre skupinu poľnohospodárskych – lesníckych odborov, ako aj v ďalších subkomisiách. Výsledkom ich práce je schválenie ZPD študijného odboru ekonomika poľnohospodárstva a dopracovanie pre odbor agropodnikanie so zameraním na chov koní a schválenie experimentálneho projektu. I cez prácu tejto komisie a subkomisií neustále pripomienkujeme potrebu zachovania Školských hospodárstiev ako účelových zariadení pre realizáciu odbornej časti vzdelávania. Bohatá bola aj činnosť na školách. Uskutočnili sa jazykové súťaže, súťaže o mlieku, prehliadky stredoškolskej odbornej činnosti, pedagogické čítanie. Žiaci sa zúčastnili súťaží v orbe, podieľajú sa na realizácii projektov Junior Achievement, Leonardo da Vinci a iných aktivít. Aktívne sa organizujú dni otvorených dverí, medzisškolské súťaže, metodické dni.

V oblasti pomaturitného vzdelávania naše školy realizujú viaceré odbory a v rámci zahraničnej spolupráce sa poda-

rilo uzavrieť dohodu s dánskym partnerom na dvojročné štúdium s certifikátom vedenia fariem v EÚ.

Efektívnou sa javí spolupráca s Asociáciou riaditeľov poľnohospodárskych učilísk, kde sa potvrdzuje, že máme rovnaké problémy a chceme koordinovať kroky pri ich riešení. Keďže školstvo je aj naďalej finančne poddimenzované a rozpočet na rok 2003 je 98% rozpočtu minuloročného, zdôrazňovali sme potrebu jeho zvýšenia z dôvodu nárastu cien energií. Pripomienky však zostali nevypočítané a rozpočtové prostriedky rozdelené na jednotlivé vyššie územné celky zostali zatiaľ neupravené. Veľa práce sa urobilo na vypracovávaní návrhu na novelu výnosu o normatívnom spôsobe určovania zamestnancov. Zvýšil sa koeficient počtu učiteľov na triedu aj normatívny počet žiakov na triedu. Po dokončení práce na novele bola táto odmietnutá s tým, že bude pripravený návrh nového zákona o financovaní a momentálna situácia je neriešiteľným problémom.

Napriek týmto problémom samotná existencia škôl v budúcnosti je v prvom rade záležitosťou každej z nich, pretože jej opodstatnenosť bude závisieť od počtu záujemcov o štúdium, počtu tried a schopnosti zadovážiť si finančné zdroje inou činnosťou. Prvoradou však zostáva snaha o prípravu čo najlepších absolventov.

Školské majetky prešli v roku 2002 ďalšími zásadnými zmenami, ktoré pozostávali z účinkov nadobudnutia platnosti Zákona o verejnej službe a prechodom pod nového zriaďovateľa. Celkovo za rok 2002 Školské hospodárstva a Školské lesy obhospodarovali 11 tis. 891 ha poľnohospodárskej pôdy, vyprodukovali 369 mil. výkonov, chovali 7 256 kusov hovädzieho dobytku a ošípaných a 73 941 kusov hydiny a iných zvierat. Bolo odučených 386 tis. hodín praxe, ktorej sa zúčastňovalo 6 140 študentov. Z 19 Školských hospodárstiev a 2 Školských lesov vykázalo 13 subjektov vyrovnaný výsledok hospodárenia, prípadne zisk.

Veľmi závažným problémom bolo aj vysporiadanie vzťahov k majetku v užívaní Školských hospodárstiev medzi Slovenským pozemkovým fondom a samosprávnymi kra-

jmi. Prevláda názor, že Školské hospodárstva by sa mali zachovať ako účelové zariadenia pre praktickú výchovu žiakov. Uznesením vlády sa vylučuje privatizácia ŠH a ukladá zriaďovateľovi zabezpečovať ekonomickejšie využívanie týchto zariadení a použiť najmä formu prenájmu.

Ďalšia zmena je aj v súvislosti začlenenia problematiky Školských hospodárstiev do Odboru odborného vzdelávania Ministerstva školstva SR a s tým spojené riešenie otázky: nevyhnutnosť zachovania ŠH a ŠL ako účelových zariadení, vysporiadanie správcovstva k hnutnému a nehnuteľnému majetku ŠH zo strany zriaďovateľa a Slovenského pozemkového fondu, finančné zabezpečenie a metodické usmernenie. Problémový sa javí aj zákon o štátnej pokladnici, kde pri bližšom oboznámení sa s predpismi a zložitým systémom plánovania výdavkov a príjmov je v praxi ťažko realizovateľný.

Preto bude potrebné venovať sa v roku 2003 dopadom zvýšených materiálnych a energetických vstupov do výroby, kde pri problémových cenách realizácie poľnohospodárskych výrobkov najmä mlieka, mäsa a obilia bude hospodárenie ešte ťažšie. Vzhľadom na blížiaci sa vstup do EÚ je potrebné zaoberať sa novou legislatívou a umožniť ŠH čerpať priame platby EÚ ako ostatným poľnohospodárskym subjektom.

Týmto problémami, ale aj mnohými ďalšími sa vo svojich diskusných vystúpeniach zaoberali aj Ing. Majerníková z MŠ SR, Ing. Psotová z Nitrianskeho samosprávneho kraja a Ing. Mikuláš, ktorý zastupoval Štátny inštitút odborného vzdelávania a mnohí zúčastnení zástupcovia škôl a Školských hospodárstiev.

Na konferencii bol zvolený aj nový Koordinačný výbor, ktorý bude pracovať v tomto zložení: Ing. Šaulič, Ing. Matuškovič, Ing. Škrabák, Ing. Majerčík, Ing. Cívik, Ing. Strelka, Ing. Pfeiferlíková, Ing. Csanda, Ing. Schwartz, Ing. Staroň, Ing. Valovič, Ing. Ďurica, Ing. Fuchs, Ing. Strečan-ský, Ing. Švingál.

D.J.

Agrární komora ČR – Informační středisko pro zemědělství a venkov

uspořádala v rámci komunikační strategie MZV před vstupem ČR do EU

dne 29. dubna seminář v Jesenici u Prahy

Zemědělské a venkovské ženy v EU

Podle programu na semináři vystoupili: senátorka Ing. Helena Rögnerová, konzultant senátního Výbor pro evropskou integraci JUDr. Jiří Georgiev, tajemnice odboru koordinace jednání s EU MZe ČR JUDr. Zdeňka Ehlová, reprezentantka partnerské organizace z Německa, prezident AK ČR Ing. Václav Hlaváček

Európske okienko

Pred vstupom do EÚ je potrebné, aby sme sa zoznámili s niektorými pojmami, ktoré nám približujú mechanizmus pôsobenia EÚ a jej inštitúcií

V našej rubrike sa budeme snažiť vysvetliť pojmy, s ktorými sa stretávame v dennej tlači, v spravodajských reláciách alebo v populárno-náučných a odborných publikáciách. Nie je našim zámerom venovať sa špecifickým okruhom problémov, ani systémovému výkladu tej-ktorej problematiky, chceme iba poskytnúť pomoc pri orientovaní sa v záplave informácií o Európskej únii.

Politiky EÚ

Európska únia, ktorá je medzinárodným ekonomicko-politickým spoločenstvom nezávislých štátov, má pôsobnosť iba v tých oblastiach, ktoré jej boli plne alebo čiastočne zverené v zakladajúcich zmluvách (Parížská zmluva, Rímske zmluvy, Jednotný európsky akt, Maastrichtská zmluva, Amsterdamská zmluva). Tieto oblasti pôsobnosti sa všeobecne označujú ako politiky.

Oblasti, v ktorých bola pôsobnosť členských štátov vo veľkej miere alebo úplne prevedená na Európsku úniu, resp. Európske spoločenstvo sa označujú ako **spoločné politiky**. Sú to:

- spoločná obchodná politika
- spoločná poľnohospodárska politika
- spoločná dopravná politika
- sektorové politiky
- spoločná mena

V ostatných oblastiach preniesli členské štáty EÚ svoju pôsobnosť iba čiastočne. Tieto oblasti sa označujú ako **komunitárne politiky**:

- Politika na ochranu spotrebiteľa
- Jednotný vnútorný trh
- Regionálna politika
- Politika ochrany životného prostredia
- Sociálna politika
- Politika na podporu výskumu a technologického rozvoje
- Energetická politika

Spoločná obchodná politika

Jej cieľom je prispieť k rozvoju svetového obchodu, k progresívnemu zrušeniu prekážok medzinárodného obchodu a colných bariér. Hlavnými nástrojmi spoločnej obchodnej politiky sú:

- 1) spoločná colná tarifa
- 2) podpora exportu
- 3) ochrana obchodu
- 4) zmluvy uzatvárané s jednotlivými obchodnými partnermi.

Spoločná poľnohospodárska politika (Common Agricultural Policy – CAP)

Politika zameraná na ochranu osôb zamestnaných v poľnohospodárstve prostredníctvom rozsiahlej regulácie výroby a systému subvencií prirodzene znevýhodneným producentom. Je najnákladnejším programom EÚ a pohlcuje vyše polovice jej rozpočtu.

Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika (SZBP)

Jej cieľom je chrániť základné zahraničnopolitické záujmy a identitu EÚ na medzinárodnej scéne. Prostriedkami spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky sú spoločné stanoviská, vysielanie spoločných reprezentantov, usku-točňovanie spoločných akcií a spájanie diplomatických a iných nástrojov. Amsterdamská zmluva posilnila úlohu Európskej rady pri definícii spoločnej zahraničnej stratégie Únie, ustanovila funkciu vysokého predstaviteľa pre SZBP, ktorý je zároveň generálnym tajomníkom Rady.

Spoločná dopravná politika

Spočiatku bola zameraná predovšetkým na liberalizáciu medzinárodnej cestnej dopravy a vytvárania bezpečnostných štandardov pre nákladnú dopravu. V súčasnosti sa zameriava na budovanie transeurópskych dopravných sietí, ktorých základným cieľom je zaisťiť vzájomné kvalitné prepojenie všetkých členských krajín EÚ.

Spoločná mena

Zavedenie jednotnej meny euro v členských štátoch Európskej únie je jeden z najambicióznejších projektov

v dejinách modernej Európy. Myšlienka zjednotiť Európu spoločnou menou má okrem vplyvu na hospodárstvo a jeho rast nezanedbateľný prínos aj v oblasti prehĺbovania politickej integrácie a budovania spoločnej Európy.

Kľúčovým okamihom pre zavedenie spoločnej meny bol podpis Maastrichtskej zmluvy, ktorá okrem iného obsahovala kritériá, ktoré musia spĺňať štáty zaujímajúce sa o členstvo v menovej únii.

Pripravuje Mgr. Ildikó Pongóová

Informační centrum Evropské unie **při Delegaci Evropské komise v České republice**

Volné koleje pro nákladní železniční dopravu v Evropě

Datum 15. března se do dějin evropské železniční dopravy zapíše jako historické: v členských státech EU nabude plné účinnosti první soubor opatření, jímž se nákladní železniční doprava stane více konkurenceschopná a evropštější.

Výzkumníci v EU analyzují nový „rozvojový model“ pro Evropu

Těžištěm 33 výzkumných projektů předložených Komisí jsou náročné úkoly, před nimiž stojí bytostně evropský model dalšího rozvoje. Poválečný model již není uzpůsoben realitě dneška: jeho přístup k propojování cílů hospodářských, sociálních a trvalé udržitelnosti vyžaduje přehodnocení ve světle změn, k nimž ve světě došlo. Bez zásadního přezkoumání principů by mohlo být stále obtížnější naplňovat jeho cíle – zkvalitnit život lidí a podpořit jejich integraci do širší evropské společnosti. Projekty Komise se zabývají analýzou různých výzev, jako jsou např. stále silnější tlak vyvolávaný mezinárodní hospodářskou soutěží, změny na finančních trzích, prohlubující se nerovnost, migrace a stárnutí obyvatelstva.

Bruselská zasedání Evropské rady ve dnech 20. a 21. března 2003

Na svém každoročním Jarním zasedání přejímá Evropská rada ústřední úlohu při určování směru postupu EU v hospodářské, sociální a ekologické oblasti tak, aby byly naplněny cíle lisabonské strategie – proměnit evropské hospodářství na nejvíce konkurenceschopnou a dynamickou znalostní ekonomiku světa, schopnou udržitelného hospodářského růstu a nabízející stále větší počet a lepší pracovní místa a pevnější sociální soudržnost.

Reforma CAP: „Návrhy prosazují méně intenzivní hospodaření a zajištění zvyšujících se příjmů zemědělcům,“ uvádí nová studie

Komise zveřejnila dvě nové analýzy návrhů reformy Společné zemědělské politiky (CAP) z ledna letošního roku.

Ze studií vyplývá, že návrhy Komise na přerušení vazby mezi produkcí a dotacemi (tzv. rozpojení) budou působit ve prospěch přechodu na spíše extenzivní zemědělskou výrobu oproti dosavadní intenzivní a zemědělcům v EU zajistí významný nárůst příjmů. Podle analýz by se příjem zemědělských hospodářství měl zvýšit ve srovnání s rokem 2001 o 8,5 %. V rámci scénáře vycházejícího ze současné politiky (Agenda 2000) by vliv v zemích EU15 z hlediska příjmů byl celkově neutrální (-0,1 % v roce 2009). Výroba hovězího v EU15 ve střednědobém výhledu podle předpokladů poklesne o 2,7 % a do roku 2009 by se ceny výrobců hovězího měly zvednout o 7 %. Novým členským státům by reformovaná CAP zabezpečila navýšení příjmů vyplývající z rozšíření. V roce 2009 se zřejmě tržní příjem reálně zvýší o 17 % oproti situaci v roce 2002, bez započtení vlivu rozšíření. Při započtení vlivu postupného zavádění přímých plateb a rozvoje venkova by reálný nárůst příjmů mohl dosáhnout více než 45 %. Rozpojení by v nových členských státech mělo vyvolat trendy podobné trendům v EU15, neboť rozhodování producentů bude vedeno tržními úvahami, nikoliv snahou o maximalizaci dotací do hospodaření.

Průzkum Eurobarometru: Evropané považují životní prostředí za nejvyšší prioritu

Výsledky odrážející názory šestnácti tisíc občanů EU, kteří byli na podzim loňského roku během průzkumu dotázáni, ukazují, že zatímco prvořadou prioritou pro ně zůstávají ekologické otázky, došlo k jistému posunu v názorech na hlavní příčiny znečištění a na to, jaká opatření by měla být přijata. V porovnání s posledním podobným průzkumem zveřejněným v roce 1999 se také mírně změnily postoje v členských státech.

Česká republika obdržela od OECD podrobné posouzení

Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj se podrobně zabývala úspěchy České republiky a náročnými úkoly, před nimiž stojí. Ve zprávě zveřejněné minulý týden zdůrazňuje, že „hlavním problémem, který Českou repub-

liku sužuje, je dysfunkční právní rámec upravující odchod neživotaschopných subjektů z trhu“. Počet návrhů na konkurs lehce poklesl a počet dokončených řízení se zvyšoval, takže v roce 2001 došlo k mírnému poklesu počtu nevyřešených případů, dochází k závěru OECD. Avšak stoupající počet návrhů na vyrovnání, podávaných přímo dlužníky, vedlo jen k hrstce schvalovacích rozhodnutí soudů.

Současná legislativa umožňuje rychlý prodej subjektů v konkurzu a rozdělení jejich životaschopných částí mezi externí zájemce, avšak celý postup je příliš závislý na schopnostech soudců obchodních soudů a správců konkurzní podstaty, jmenovaných soudy.

Odborné zemědělské vzdělávání a členství ČR v Evropské unii

Agrární komora ČR (Informační středisko pro zemědělství a venkov) – ve spolupráci se sdruženími zemědělských škol a zemědělských učilišť a za podpory Komunikační strategie MZV ČR před vstupem do EU – uspořádala odborný seminář o očekávaném vlivu našeho členství v EU na zemědělské vzdělávání.

Seminář se uskutečnil 15. dubna v Humpolci a posluchači byli především představitelé škol. Seminář vedl **Ing. Jiří Navrátil**, předseda Komise AK ČR pro školství a vzdělávání.

Ve svém úvodním slově upozornil na negativní situaci (klesající počet žáků, nižší finanční možnosti na vzdělání), na změny v pojetí zemědělského vzdělávání a na snahu jejich komise školám pomoci.

Ing. Jaromír Musil, předseda sdružení zemědělských škol seznámil přítomné s historií a dnešním posláním Evropské unie, s náročným postavením zemědělců.

Ing. Jan Kot, předseda sdružení zemědělských učilišť vidí náš vstup do EU jako šanci pro zemědělské mláďá, která však „nespadne z nebe“. Je třeba hledat taktiku, jak udržet školy, aby se neztratily, jak se dostat k dotacím pro školní hospodářství, jak zvolit optimální naplnění oborů. Po absolvování řady přednášek ke vstupu do EU pochopil náročnost problematiky a skutečnost, že „nám nikdo nic nedá zadarmo“.

Přednáška **Ing. Zorky Husové** z Národního ústavu odborného vzdělávání (NÚOV) zahrnovala podrobné seznámení s předpokládanými požadavky na odborný profil absolventa v rozšířené Evropě a bude obsahem samostatného článku.

Dnes přesně neznáme priority zemědělství, které se projeví do vzdělání, ale obecně bude přednostní celoživotní učení, rozvoj kvalifikací a kompetencí.

Prezident Agrární komory ČR **Václav Hlaváček** kriticky popsal, v jaké fázi se naše zemědělství nachází. Zmínil odchod nejvzdělanějších lidí na všech úrovních ze zemědělství, čímž Česká republika ztratila nadstandardní úroveň. Odrazem stavu podnikové sféry je i zemědělské školství, kde se rovněž projevuje úbytek žáků.

Rovněž se zajímavým rozsáhlým příspěvkem představitele vídeňské agrární komory **prof. Waltera Shiebela** se seznámíme v samostatném příspěvku. I v Rakousku stojí před rozhodujícím zlomem v zemědělském školství a jejich zkušenosti mohou být pro nás zajímavým poznatkem.

PaedDr. Vladimír Krieg informoval za ministerstvo školství o praktických krocích ministerstva. Naše činnost v souvislosti s EU je dobrovolná. Odborné školství po akreditacích (zatím neexistuje legislativa) umožní svým absolventům uplatnit se a uspět i v zemích EU. Ministerstvo spolupracuje s NÚOV, s Agrární komorou a s dalšími sociálními partnery na rámcových vzdělávacích programech, které by měly odrážet všechny očekávané změny. Dlouho připravovaná školský zákon je upravován legislativně a očekává se jeho předložení Parlamentu ČR. Ministerstvu školství už nezbylo moc možností, jak ovlivňovat odborné školství.

Ve svém vystoupení **PhDr. Jaroslava Píchová** navázala na předchozí přednášející a seznámila posluchače s činností svého odboru vzdělávání, výzkumu a poradenství MZE ČR. Její informace i postavení závěrečného přednášejícího vyvolalo diskuzi, které se společně se závěrečnou přednáškou budeme na stránkách Zemědělské školy ještě podrobně věnovat.

Setkání v Humpolci dalo potřebný a užitečný prostor především k výměně informací a zkušeností.

akr

Vyhledáváme na Internetu

II. díl

Katalogové servery

Katalogové servery vytvářejí a udržují databázi odkazů na webové stránky. Všechny odkazy jsou tematicky tříděny a zařazovány do kategorií a podkategorií. Každý odkaz v databázi obsahuje URL stránky, její název, věcný popis nebo klíčová slova a označení, do které tematické kategorie je zařazen.

Zařazování nového odkazu

Nový odkaz do katalogu zařazuje tvůrce nebo provozovatel stránky. Každý katalog umožňuje přidávání odkazů prostřednictvím jednoduchého formuláře, kde se vyplní URL nové stránky, její název, krátký výstižný popis obsahu nebo klíčová slova a kategorie katalogu, do které má být zařazena.

Navržený odkaz, jeho funkčnost a správnost zařazení kontrolují administrátoři, kteří také mají právo odkaz odmítnout, pokud nějakým způsobem porušuje obecně uznávaná mravní a etická pravidla, nebo pravidla stanovená provozovatelem.

Katalogy umožňují nejen přidání odkazu, ale i jeho pozdější úpravu nebo odstranění. Často se stává, že autoři změny zaměření svých stránek a zapomenou udělat příslušné změny v popisu stránky na katalogích, kde stránku zaregistrovali. Tím se snižuje pravděpodobnost, že uživatelé jejich stránku najdou a navštíví.

Vyhledávání

Vyhledávání v katalogu je možné dvěma způsoby. Jednak lze použít známé procházení kategorií a podkategorií, kdy se postupným "proklikáváním" do nižších hierarchických úrovní katalogu zužuje tematické zaměření vložených odkazů. Druhý způsob je vyhledávání prostřednictvím

vyhledávacího okénka. Do okénka se napíše hledaný výraz a katalog prochází odkazy umístěné ve své databázi. Ve výsledku vyhledávání zobrazí odkazy, které obsahují hledaný výraz v názvu stránky, popisu, nebo internetové adrese.

Vyhledané odkazy jsou seřazeny podle relevance, tj. míry, do jaké odpovídají zadanému dotazu. Stanovení relevance je jedním z nejsložitějších úkonů a různé katalogy je řeší různým způsobem. Všeobecně nejužívanější je způsob, kdy se relevance určuje podle počtu výskytů hledaného výrazu v dokumentu s tím, že větší váha je přikládána výrazu v názvu stránky.

V dnešní době řada katalogů zařazuje ještě plnotextové vyhledávání a další služby a mění se tím z klasických katalogů na portálová řešení.

České katalogy (portály)

www.seznam.cz (Obsahuje více než 120000 odkazů ve více než 2500 sekcích)

www.centrum.cz (Počet odkazů a kategorií neuvádí)

www.caramba.cz (Obsahuje 132201 odkazů v 13791 kategoriích na 689 katalogových stránkách)

Školství na Internetu

Učitelské noviny - www.ucitelskenoviny.cz/

Vzdělávací a informační portál pro základní a střední školy – www.skolaonline.cz/

Server středních škol – www.scio.cz/

Česká školní inspekce – <http://ms.anet.cz/~wwwcsi/>

ZŠ

**ZEptejte se, NA CO CHCETE,
INFOPULT VÁM ODPOVÍ ☎ 227 010 227**

Informační zdroje v českém zemědělství

Katedra pedagogiky ČZU ve spolupráci s British Council v Praze a koordinačním centrem poradenství ÚZPI připravila v polovině dubna seminář k výsledkům výzkumného šetření projektu „Informační zdroje v českém zemědělství“. Semináře se zúčastnili vybraní pedagogičtí pracovníci a ředitelé vyššího a středního odborného školství, poradci a pracovníci ministerstva zemědělství a ÚZPI z oblasti poradenství. Projekt navazoval na obdobný výzkum uskutečněný před pěti lety.

Vrátíme-li se do září roku 1998, ocitneme se na mezinárodním semináři, který uzavíral dílčí etapu výzkumného projektu zaměřeného na oblast zemědělského vzdělávání a fungování informačních toků v podnicích zemědělské prvovýroby. Do sběru dat byli poprvé zapojeni zemědělští učitelé, kteří metodou dotazníkového šetření kombinovanou osobním rozhovorem shromažďovali údaje o poměrně novém sektoru zemědělského podnikání.

V loňském roce vznikla nová studie, která se vrátila k původnímu problému s cílem zjistit, zda došlo za uplynulé období k nějakým změnám a případně k jakým. Sběrání údajů se tentokrát kromě učitelů středních zemědělských škol a středních odborných učilišť poprvé zúčastnili i státní poradci ministerstva zemědělství.

Po zahájení semináře vedoucím katedry doc. Slávkem se výkladu ujal prof. Rolls z katedry zemědělského poradenství a rozvoje venkova Univerzity v Readingu, který s pražskou univerzitou spolupracuje přes deset let.

Porovnával nasbíraná data učitelů a poradců a v diskuzi s přítomnými rozebíral případné odlišné postupy a výsledky. Dotazník zahrnoval stávající charakteristiku podniku, ptal se na současné zdroje informací a poradenství, na druhý a oblastí informací, na šíření informačních toků v podniku, využívání poradenských služeb, zajímal se o osobní charakteristiku dotazovaného a o další ne přímo zemědělské aktivity podniku i o pohled farmáře na politiku EU.

Zajímavé byly odlišné trendy v některých ukazatelích u sledovaných skupin (rodinné farmy, velké farmy, akciové spol. a s.r.o., družstva) i jejich případné změny po pěti letech. Prof. Rolls rozebíral chování dotazovaných, v úvahách se vracel i k některým obdobným situacím a způsobům řešení u farmářů v Anglii a snažil se ozřejmit a porovnat jejich rozhodnutí. Shrnul převládající pohled v jednotlivých sledovaných oblastech a jeho další vývoj.

Po polední přestávce pokračoval seminář rozбором dalších statistických dat a posuzováním jejich validity. V první části byla řeč o osobní charakteristice dotazovaných osob. Zvláště zaujal relativně nízký věk a poměrně dobré vzdělání farmářů a co všechno mohlo ovlivnit uváděné dobré výsledky. Z průzkumu a následné diskuze vyplynula potřeba zamyslet se nad možnostmi dalšího vzdělávání v oblasti řídicích a manažerských dovedností zvláště u pracovníků malých farem. Pro všechny zemědělce se jeví nutné zaměřit se ne pouze na vypěstování produktů, ale na stejně důležité umění prodat, sledovat nejnovější trendy a umět si spočítat, za kolik produkují.

Dalším bodem programu byla diskuze nad výsledky průzkumu v oblasti zdrojů a důležitosti informací pro zemědělce.

Zajímavá byla změna oproti roku 1998, kdy došlo k posunu k větší profesionalitě při využívání informačních zdrojů. Projevila se také větší konkurence a menší ochota sdílet informace s ostatními. Další výsledky napověděly o úrovni řízení informací a využívání PC. Vybavenost PC je podle výsledků šetření velmi dobrá – mezi 75–100 % podle velikosti podniku.

Závěrečná diskuze probíhala nad výsledky využívání poradenských služeb, pozitivně se zvyšující diverzifikací podnikání a převládajícími optimistickými pohledy zemědělců do budoucna.

Cílem semináře – setkání učitelů a poradců nad sesbíranými údaji – bylo objasnit si společně s koordinátory projektu některé pohledy vyplývající z dotazníků a vytvořit tak optimální závěr studie.

Podle zdroje katedry pedagogiky působí či působili na výzkumném projektu jako externí výzkumní spolupracovníci učitelé ze škol z Benešova, Boskovic, Čáslavi, Fořtu, Horek nad Jizerou, Humpolce, Chrudimi, Kamenice nad Lipou, Klatov, Kostelce nad Orlicí, Kroměříže, Lanškrounu, Litomyšle, Nového Strašecího, Písku, Poděbrad, Rakovníku, Starého Města a Stříbra.

pa, akr

O mobilitách posluchačů učitelství jsme psali v Zemědělské škole už vícekrát. Naposledy jste si mohli přečíst vyprávění dvou studentek o zkušenostech z Francie a Finska v lednovém čísle. Z následujícího článku poznáte, že zájem o tento projekt neustává.

Výměna studentů katedry pedagogiky České zemědělské univerzity v Praze

Evropská integrace přináší nové příležitosti také v oblasti výměny poznatků a zkušeností.

Jednou ze zajímavých aktivit je zapojení katedry pedagogiky České zemědělské univerzity v Praze v Malé Chuchli ve spolupráci s Národní agenturou do programu Socrates Comenius. Program je schválený Evropskou unií a je zaměřený na podporu mobility evropských studentů zemědělského vzdělávání.

Tento projekt, do něhož jsou zapojeny Česká republika, Finsko, Francie, Slovensko a Španělsko si klade za cíl umožnit studentům prakticky se seznámit se svou budoucí učitelskou profesí v jedné z partnerských zemí a aktivně se zapojit do výuky na vybraných školách a učilištích zemědělského zaměření.

Studentům se tímto způsobem dostává jedinečné příležitosti se přímo v praxi seznámit s pedagogickými postupy z jiných koutů Evropy a získat nové zkušenosti pro svou vlastní budoucí pedagogickou kariéru.

Hostitelská země má povinnost připravit pro zahraniční studenty odborný a kulturní program, jehož stěžejní část spočívá v zapojení studentů do běžného chodu školy, podílení se na výuce ať už formou přímého vedení vyučovacích hodin, přednášek, či otevřených diskusí.

Požadavkem je jazykové vybavení, oficiálním jazykem je angličtina.

Hlavním koordinátorem projektu se stala Ecole Nationale de Formation Agronomique (ENFA) – vzdělávací středisko, které vychovává budoucí učitele středních škol zemědělského zaměření pro celou Francii.

K realizaci měsíčních recipročních pobytů došlo v březnu 2003 již podruhé, kdy od nás vycestovaly tři studentky agronomické fakulty, Barbora Trojanová do Francie, Jana Myšková do Španělska, Barbora Hernychová do Finska, studentka provozně-ekonomické fakulty Petra Žáková vycestovala na Slovensko.

Naopak ve stejné době katedra pedagogiky přijala tři zahraniční studenty, Gerharda Herdu ze Slovenska, Martu Pintó ze Španělska a Paivi Mattilu z Finska.

Kromě prohlídky Prahy, seznámení s katedrou pedagogiky a návštěvy ČZU, kde je přijal pan prorektor pro zahraniční styky prof. Ing. Pavel Kovář, DrSc., absolvovali dvoutýdenní stáž na Vyšší odborné škole a Střední odborné škole technické v Litomyšli a na Vyšší odborné škole, Střední zemědělské škole a Středním odborném učilišti v Chrudimi.

Třetí týden byl pro studenty připraven velmi bohatý odborný a kulturní program.

Spolu se samostatnou skupinou studentů z organizace ENFA se účastnili týdenní exkurze po školách a farmách v Čechách a na Moravě, navštívili zámek spolu s arcibiskupskými sklepy v Kroměříži, prohlédli si starou židovskou čtvrť se synagogou v Boskovicích, zámek v Litomyšli a mnohá další zajímavá místa.

Poslední týden strávili studenti opět v Praze, absolvovali přednášky na ČZU vedené v anglickém jazyce, navštívili botanickou zahradu Univerzity Karlovy v Praze, Klementinum, Vyšehrad, divadelní představení. Na závěr pobytu byl studentům předán certifikát s bodovým hodnocením 4 kreditů ECTS, které jim na domácích univerzitách budou započítány.

Lze říci, že se celá akce zdařila, účel jejich cesty byl splněn, studentům se u nás líbilo a odjížděli zpět velmi spokojeni.

Úplným závěrem je nutno dodat, že v termínu 22.5. – 26.5. 2003 se koná schůzka národních koordinátorů na Slovenské zemědělské univerzitě v Nitře, kde bude zhodnocen průběh letošních mobilit a připraven následující rok, ve kterém do programu pravděpodobně přistoupí další země, Itálie a Nizozemí.

Ing. Petra Zlámalová, KP ČZU Praha

A jaké jsou zkušenosti budoucích zahraničních pedagogů z pobytu u nás? Poznatky z Litomyšle najdete v příštím čísle.

Již desetiletá pomoc školy pro praxi rostlinné výroby v celé ČR

Rostlinná výroba v podmínkách tržního hospodářství a při přípravě na vstup do EU stále hledá efektivnější formy a postupy. Nedokáže se uspokojit s hrubými ukazateli dosavadní činnosti a s mlhavou koncepcí založenou na odhadovaných trendech a spontánních návrzích technologií. Moderní manažer konkurenceschopné výroby volá po operativním informačním servisu a po poradenství. Dnes dvojnásob platí Lincolново tvrzení: "Největší hodnotu má ta informace, jejíž čas právě nadešel!"

Ne každý pracovník zemědělské prvovýroby je technicky a odborně vybaven v oblasti informační a výpočetní techniky. K odborné erudici pro práci s počítači může velmi účinně napomoci školství.

Vyšší odborná škola a Střední odborná škola technická v Litomyšli již od roku 1993, tj. celých 10 let vytváří příznivé podmínky pro vzdělání dospělých – často zasloužilých pěstitelů – pro práci s personálním počítačem. Ročně škola na dva dny uvolňuje vybavenou učebnu pro 15 účastníků školení. Každý účastník má možnost nejen sledovat procvičované úkony na plátně z data-projekce, ale vše si může individuálně procvičit na přiděleném počítači. Školení vedou pracovníci firmy AGROEKO Žamberk, s.r.o.

Po oba dny v roce vyhledávají školu v Litomyšli agromové velkých zemědělských firem stejně jako pěstitelé z řad soukromě hospodařících rolníků. Je tomu proto, že se školí obsluha softwarového programu AGRO-EVIDENCE, který pro svou komplexnost agendy v rostlinné výro-

bě a zejména pro svou jednoduchou obsluhu a celkovou přívětivost je žádaným prostředkem oboru. Produkt vede veškerou agendu plynoucí z jakékoliv činnosti zemědělce na půdě. Evidence některých činností je ze zákona povinná (např. aplikace pesticidů, hnojiv, v budoucnu i obdělávání půdy a výnosu plodin) a evidence jiných činností velmi úspěšná. Úkolem tohoto produktu je sběr, třídění a zpracování dat v rostlinné výrobě. Proces pořízení dat probíhá ve srovnání s ručním zápisem do knihy honů 30x rychleji. Softwarový produkt je dílem Konsorcia AGRETA, kde členská firma AGROEKO Žamberk s.r.o. je spoluautorem a distributorem díla. Program výuky je obohacován prezentací nástavbových softwarových modulů.

Pomoc školy při organizaci každoročních školení spočívá vedle již zmíněného propůjčení učebny též v osobní účasti ředitele, zaměstnanců a studentů. Těto účasti si my, organizátoři a účastníci, vážíme nejvíce.

Zahájení vzdělávacího kurzu panem ředitelem Ing. Janecským, asistence při přípravách a vedení školy Ing. Bednáře, odborná výpomoc na hardware, systému a síti počítačové učebny RNDr. Klusoně a pana Pachance, stejně jako pohostinná obsluha hostesek z řad studentů jsou vším, co utvářelo tu správnou atmosféru jako základ zdatu náročného vzdělávacího procesu.

Za desetiletou pomoc patří Vyšší odborné škole a střední odborné škole technické v Litomyšli vřelý dík.

Za AGROEKO Žamberk, s.r.o. Ing. Jiří Dostál, CSc. a kolektiv

Návštěva školícího střediska STROM Praha a.s.

Dne 31. 1. 2003 skupina čtyř učitelů odborných předmětů naší školy pod vedením pana ředitele využila poznání společnosti STROM Praha a.s., která ve svém školícím středisku pořádala prezentační program pro střední školy s mechanizačním zaměřím. Je s podivem, že některé školy tuto nabídku nevyužily, a proto se akce zúčastnili zástupci pouze čtyř škol, včetně naší.

Program prezentace byl zdánlivě jednoduchý – co nejpodrobněji seznámit zúčastněné učitele s činností společnosti STROM Praha a.s., která se zabývá prodejem zemědělské, zahradní a kultivační mechanizace vyráběné koncernem John Deere, a je výhradním dovozcem techniky vyráběné tímto celosvětovým gigantem.

Představení společnosti a koncernu

Naše možné obavy, že by prezentace měla více komerčně-propagační charakter, naprosto rozptýlil vedoucí pracovník technické podpory prodeje Ing. Fiala, který nám podrobně představil nejen obchodní činnost společnosti

STROM, ale i koncern John Deere a jeho aktivity v celosvětovém měřítku, protože přes sílící snahy evropských konkurentů stále John Deere zůstává největším výrobcem zemědělské techniky na světě.

Postupně jsme se tak seznámili se strukturou koncernu, který má dnes čtyři hlavní větve, kromě původní továrny v USA ještě odnož německou, brazilskou a čínskou. Navíc pak velké množství výrobních a montážních závodů téměř po celém světě. Dohromady tedy koncern zastřešuje 49 výrobních a montážních závodů, ve kterých je zaměstnáno 34 500 pracovníků.

Traktory, sklízecí mlátičky ...

Další podrobně probranou kapitolou byly samozřejmě traktory, obrazně vlajková loď každého výrobce zemědělské techniky. Zvláštní pozornost jsme věnovali novým výrobním typům vyšší výrobce zemědělské techniky. Zvláštní pozornost jsme věnovali novým výrobním typům vyšší výkonné třídy, řadám 8000 a 9000, u kterých John Deere jako první na světě zavádí vstřikování Common-Rail. Možná ještě více času jsme věnovali problematice plynulých převedek, na jejichž příkladu jsme se seznámili s problematikou globální spolupráce většiny světových výrobců, kteří mezi sebou vzájemně obchodují s jednotlivými komponenty.

Samozřejmě, že bez zájmu nezůstaly ani sklízecí mlátičky, u kterých má dnes John Deere rozměrově a výkonově kompletní nabídku, a samohodné řezačky, které jsou spíše evropskou specialitou a produkuje je výrobní závod ve Francii.

Satelitní komunikace GPS

Naprostým vrcholem prezentace byl úvod do problematiky satelitní komunikace GPS, která se dnes už neomezuje

na pasivní přenos dat a souřadnic, ale v nejprogresivnější variantě nazvané AutoTrac aktivně řídí zemědělskou techniku – nejčastěji pásové traktory a sklízecí mlátičky – po rozsáhlých polích amerického středozápadu tak, aby se dráhy záběru nářadí překrývaly jen minimálně, bez ohledu na viditelnost. Díky spolupráce softwarové divize koncernu John Deere s americkým úřadem NASA mají provozovatelé techniky John Deere přístup k nejhustší síti satelitů, běžně využívaných pouze armádou a bezpečnostními složkami. Tak mohl vzniknout systém GreenStar, zahrnující například programy nočního postřikování, setí bez znamenáků a zpracování výnosů do digitálních map, které automaticky nastavují hnojící dávky pro příští sezónu. Jednodušší verze GPS navigace se používají již i v Evropě (práce řidiče není ještě plně nahrazena, ale navigační systém mu ulehčuje a zpřesňuje orientaci) opět pro minimalizaci překrytí drah nářadí a možnost noční práce.

Protože souprava GPS obchodně nazvaná StarFire je snadno přenosná a demontovatelná, stačí zákazníkovi zakoupit jedinou soupravu a tu bez problémů použít na traktoru, řezačce i mlátičce. Samozřejmě jen tehdy, jsou-li všechny novějšího typu se vstupem pro GPS a značky John Deere!

Další spolupráce

Závěr akce byl věnován jednáním o logických pokračováních tohoto zdařilého a poučného setkání. Ocenili jsme přístup firmy STROM ke sdílení informací, když jsme zcela automaticky obdrželi řadu CD nosičů s velkým množstvím informací, které jsme za celodenní prezentace ani nestačili absorbovat. Přislíbení konání tematicky podobné návštěvy u nás ve škole pro žáky, a jak je již ve zvyku pro soudní znalce, je vrcholem všeho pozitivního, čím je možno tuto akci hodnotit.

Ing. Jindřich Kovář
VOŠ a SOŠT Litomyšl

Květináři ze SOU a OU Opočno na Floře

Ve čtvrtek 24. dubna 2003 navštívili žáci druhého ročníku oboru Květinářské práce – květinářské a aranžérské práce výstavu květin „Flora 2003“. Společně s paní mistrovou odborného výcviku paní Hyjánkovou a paní Hájkovou si prohlédli jednotlivé pavilony.

V pavilonu A byly vystaveny jednotlivá aranžmá z čerstvě řezaných květin. Celý pavilon byl barevně dokonale

sladěný. Výstavní areál zářil pestrobarevnou jarní výsadbou tulipánů a dalších květin.

Na výstavě samozřejmě nechyběly zahradní doplňky, skleníky, malá zahradní technika různých vystavujících firem.

jm

Spolek zahradníků v Brně-Bohunicích

Přelom 19. a 20. století znamenal v našich zemích také mohutný rozvoj spolkové činnosti. Tento trend se nevyhnul ani školství. U většiny škol včetně zahradnických začaly být zakládány spolky absolventů.

Mezi ty nejdříve vzniklé se řadí rovněž Spolek absolventů při zahradnické škole v Brně-Bohunicích. Vznikl necelé 4 roky po založení školy 17. 12. 1905. Jeho nesporným kladem bylo, že nesledoval pouze módnost, nýbrž potřebu být přínosem zahradnické praxi na Brněnsku. Proto měl řadu ušlechtilých cílů, mezi nimiž nechybělo sjednocovat absolventy školy za účelem jejich dalšího vzdělávání, zprostředkovávat jim práci v oboru doma i v zahraničí, poskytovat členům poradenskou službu, nadaným a nemajetným pak bezúročné půjčky, případně finanční podpory. Spolek měl na tehdejší dobu poměrně dobře vybavenou knihovnu a k jeho čteným službám patřilo zajišťování rostlinného materiálu, především roubů. Bohatou a příkladně se vyvíjející činnost přerušila 2. světová válka, kdy v důsledku říšských zákonů zanikl.

Na dlouho dobu se tato spolková práce v Bohunicích odmlčela. I když se na ni mezi absolventy nezapomnělo, výrazné oživení doznala až v posledních letech.

Na téma Spolek absolventů při Střední zahradnické škole v Brně-Bohunicích jsem hovořil s Ing. Bohumilem Zavadilem, odborným učitelem zdejší školy pro předměty ekonomika a podnikání a ochrany rostlin, který byl pověřen funkcí koordinátora mezi absolventy a školou. Jistě i mnohde jinde došlo nebo dochází k obnově absolventských spolků, a tak jeho odpovědi bezesporu dají podnět k případnému zahájení výměny zkušeností z této oblasti i na stránkách Zemědělské školy.

Iniciativa k opětovnému ustanovení spolku absolventů vznikla v r. 2001 u příležitosti oslav 100. Výročí založení bohunické zahradnické školy. Můžete nám úvodem přiblížit prvopočátky tohoto procesu?

V době oslav jsme se zeptali účastníků, zda se domnívají, že by bylo dobré obnovit v nějaké podobě Spolek absolventů a zda by chtěli být členy tohoto seskupení. Na tuto otázku jsme dostali více než 500 kladných odpovědí. Tím došlo k důležitému impulsu ve věci založení obnoveného spolku a byl vytvořen přípravný výbor.

Poté však do věci vstoupila Světová zahradnická výstava Floriade 2002 v Nizozemsku, která spotřebovala veškerý náš

volný čas, protože v mezích jsem se stal prezidentem České asociace pro Floriade 2002, která zajišťovala českou národní expedici. Teprve po ukončení tohoto projektu jsme se mohli vrátit k organizování zmíněného spolku.

I když by se ne první pohled zdálo, že toto přerušení bylo na škodu, ve skutečnosti tomu tak nebylo. Myšlenky dozrály do nových dimenzí!

Zajisté. Protože se jedná a si o 1,5 roku, ve kterém se o této věci mluví, jde o čas, v němž vznikají určité očekávání odborné veřejnosti. V našem případě se ukázalo, že existuje celá řada různých soukromých aktivit v zahradnické profesi, jejichž organizátoři by si přáli, aby se tyto iniciativy prezentovaly v součastnosti s jejich alma mater.

Škola jako instituce má řadu funkcí. Vyučování je jen jednou z nich. Nesmí chybět také vytváření prostoru pro odborný společný život v okruhu školy, respektive mezi jejími absolventy.

Škola má k tomu potřebné kapacity, čas a tým profesionálních pracovníků. Otázka je, zda má chuť tuto funkci plnit. Zde můžeme hrdě prohlásit, že naše škola v Bohunicích má jak technické podmínky, tak i potřebnou chuť.

Z řečeného vyplývá, že zahradnická škola v Bohunicích vznik odborného společenství nejen plně podporuje, ale usiluje i o to, aby jeho práce se přímo se školou propojovala. Jakou by měl mít tedy spolek budoucnost?

Koncem období socialismu vznikla odborná společenstva, která byla řízena státem, např. Zájmové sdružení zahradnických podniků. Po r. 1989 začala pracovat zase úzce odborně zaměřená profesní společenstva s celostátní působností. Zcela chyběla taková, která by sdružovala zahradníky spíše na územním principu než na odborném. Toto je právě místo, které by měly zaplnit především školy formou svých absolventů nebo zahradníků praktikujících v jejich okolí.

My chceme jít zejména touto cestou. Vždyť region je prostor, kde lidé mají k sobě velmi blízko a i když každý z nich je jiného profesního zaměření, spojuje všechny jediný cíl – další rozmach zahradnické výroby.

Za tímto účelem vznikl na naší škole začátkem kalendářního roku 2003 Spolek bohunických zahradníků. Již v okamžiku svého založení dosáhl počet členů úctyhodného čísla, které se neustále zvyšuje, neboť se přihlašují další zájemci.

Cíl sdružených zahradníků je jednoznačný. Získat v součinnosti se školou místo pro vzájemná setkávání, pro pořádání doškolovacích kurzů, seminářů, školení. V dalším pak spolupráci s jinými zahradnickými organizacemi v regionu za účelem vzájemného se informování o své práci a v neposlední řadě najít také platformu k výměně zkušeností, neboť vždy to pozitivní v jedné profesi se dá v jiné v modifikované formě využít.

Co byste chtěl vzkázat čtenářům Zemědělské školy závěrem?

Přivítali bychom, kdyby obdobná územně profesní zahradnická společnost existovala u nás i na ostatní regionální úrovni. Chtěli bychom s nimi neformálně spolupracovat.

Z odpovědí vyplývá, že spolek a škola jsou, obrazně řečeno, spojené nádoby. Plodnou aktivitu lze vidět jak u absolventů, tak u pracovníků brněnské zahradnické školy. Proto mohu vřele poděkovat nejen Ing. Bohumilu Zavadilovi za poskytnutý rozhovor, ale i všem členům spolku a zainteresovaným pracovníkům školy za jejich dosavadní činnost a popřát mnoho úspěchů do budoucna.

Ing. Jiří Ptáček
SZaŠ Brno-Bohunice

Redakční rada časopisu Zemědělská škola – Pôdohospodárska škola se schází čtyřikrát ročně. Její členové se setkávají vždy na některé ze škol nebo vzdělávacím zařízení, aby v rámci jednání poznali i jiná zajímavá pracoviště. Pro jarní zasedání jsme navštívili Združenú strednú školu poľnohospodársku v Rakoviciach.

Združená stredná škola poľnohospodárska Rakovice

Pozrime sa najskôr do histórie

Sídлом školy je pôvodne renesančný kaštieľ, nachádzajúci sa uprostred prírodne kajinárskeho parku, ktorého pýchou je najmä lieska turecká a storočná lipa. Kaštieľ stojí na mieste templárskeho kláštora z 13. storočia. Po zániku templárskeho rádu majetok prevzali rytieri sv. Jána. Ďalej sa kaštieľ spomína v darovacej listine kráľa Žigmunda ako súčasť majetku Ctibora. Po ňom sa majitelia často menili až po rodinu baróna Medňanského, ktorá vlastnila kaštieľ až do 19. storočia. Po ich vymretí majetok prevzal Zigmund Kornfeld ako svoje letné sídlo. Počas 1. a 2. svetovej vojny bol kaštieľ niekoľkokrát vyrabovaný, nábytok, knihy a mnohé iné cennosti boli zničené.

Vznik školy a jej premeny

V septembri 1945 bola zriadená Vyššia hospodárska škola, ktorej prvým riaditeľom sa stal vtedajší správca majetku ing. Štefan Sluka. Do 1. ročníka bolo zapísaných 33 žiakov a postupne sa počet žiakov a ročníkov rozrastal.

V roku 1954 škola zmenila názov na Poľnohospodárskou technickú školu a presťahovala sa do Nového Mesta nad Váhom. V Rakoviciach zostal 1. ročník Poľnohospodárskej majstrovskej školy odbor záhradnícky a odbor pestovateľ-chovateľ, ktorý sa neskôr presťahoval do Záblatia pri Trenčíne.

Od roku 1963 bola premenovaná na Poľnohospodárske odborné učilište.

Od 1. 8. 1968 sa rakovická SPTŠ delimitovala do Piešťan a v Rakoviciach zostáva Poľnohospodárske odborné učilište.

V roku 1978 bolo POU premenované na SOUP. Pri ňom bola zriadená Stredná škola pre pracujúcich SŠP a od roku 1985 sa mení na štúdium popri zamestnaní, ktorého poslední absolventi končili v roku 1993.

Od roku 1992 sa otvára nová forma denného nadstavbového dvojročného štúdia, kde žiaci môžu získať maturitu v študijnom odbore záhradníctvo.

Od 1. 7. 2002 škola nesie názov Združená stredná škola poľnohospodárska Rakovice.

Aké formy štúdia si môžu žiaci vybrať

3-ročné učebné odbory

Záhradník, viazač-aranžér kvetín, predavač záhradnícky tovar a potreby, pracovník pre záhradnú tvorbu, zeleň a služby

4-ročné študijné odbory s maturitou

Pracovník marketingu, ekonomika pôdohospodárstva, agropodnikateľ – turistika na vidieku, krajinná ekológia

2-ročné nadstavbové štúdium

Záhradníctvo – zameranie: floristika, záhradná tvorba, záhradnícky marketing

Škola má široké možnosti vykonávať praktickú činnosť

Pracoviská odborného výcviku v areáli školy sú: historický park, ovocný sad, plantáž drobného ovocia, okrasná škôlka, skleníky, pareniská, fóliové kryty.

Podnikateľská činnosť sa vyvíja najmä v odbore kvetinarstvo, kde sa žiaci prakticky zaoberajú technikami pestovania trvalo najdôležitejších kvetín, pričom dlhodobou tradíciou je viazačstvo.

V učilišti je poľné zeleninárstvo s výmerou 10 ha a rýchliarenské zeleninárstvo realizované vo vlastných skleníkoch. V odbore ovocinárstvo pestujú ovocné stromy a kríky.

Na škole je možné zakúpiť si izbové i vonkajšie kvetiny, príležitostné aranžérske práce, zeleninu a ovocie zo školských sádov.

Žiaci absolvujú aj zahraničné odborné stáže v rámci programov Leonardo da Vinci (Anglicko, Taliansko) a Európe (Francúzsko).

Organickou súčasťou školy je aj viacúčelová budova ubytovaco-stravovací komplex s kapacitou 180 lôžok a 100 miest v jedálni. Sú tu priestory pre využitie voľného času v krúžkoch, kurzoch, k dispozícii je posilňovňa.

Počas letných prázdnin domov mládeže slúži ako turistická ubytovňa.

Pri našej návšteve sme mohli obdivovať nejen historické i moderné priestory školy (viz foto), sadové úpravy, ale doslova nás nadchla zručnosť a fantázia žiačky, ktoré práve pripravovali kvetinové šperky na bratislavskú zahradnícku výstavu. A hneď sa také zrodila myšlienka užšej spolupráce, aby i na jiných výstavách mohli návštevníci vidieť umenie z Rakovic.

Velmi příjemné a pohostinné prostředí pro naše jednání a poznávání vytvořila se svým kolektivem paní ředitelka Ing. Mária Múdra. Děkuje.

Viac mlieka – viac zdravia

Stredná poľnohospodárska škola v Michalovciach 20. februára 2003 usporiadala 5. ročník krajského kola súťaže o mlieku pre žiakov SPOŠ a SOUP. Riaditeľ školy Ing. Ivan Švingál privítal hostí, členov komisií a súťažiacich žiakov zo Spišskej Novej Vsi, Barce, Veľkých Kapušian a Michaloviec. Na regulárnosť a priebeh teoretickej a praktickej časti súťaže dohliadali čiastkové komisie pod vedením

predsedu Ing. Karola Heriana, CSc. z Výskumného ústavu mliekarenského v Žiline. Slová „uznania“ mlieku, surovín, potravín a mliečnym výrobkom odznali z úst Ing. Karola Heriana CSc., ktorý zdôraznil význam mlieka a jeho nezastupiteľné miesto vo výžive ľudí. Žiaci súťažili v jednotlivých disciplínach. Vedomostný test o mlieku, stanovenie kyslosti mlieka, N-ka test, merná hmotnosť

mlieka, stanovenie výslednej akostnej triedy, degustačné skúšky, stanovenie senzorických vlastností mlieka, príprava dojiča a dojacieho zariadenia pred dojením, príprava pracovného miesta na dojenie a vlastné dojenie, pričom si overili teoretické vedomosti a praktické zručnosti. Súťažiaci svojou zručnosťou dokázali, že získané vedomosti ovládajú, o čom svedčia veľmi tesné bodové výsledky pri celkovom hodnotení. Na prvom mieste sa umiestnil Miroslav Kondrát z SPoŠ Michalovce, druhé miesto obsadil Matúš Kurcík SPoŠ Michalovce, na treťom mieste sa umiestnil Michal Rumanovský zo Spišskej Novej Vsi. Organizačné a mate-

riálové zabezpečenie krajskej súťaže o mlieku zvládla SPoŠ Michalovce v spolupráci so Školským majetkom pri SPoŠ veľmi dobre, čo konštatoval aj Ing. Karol Herian CSc., a postupujúcim študentom poprial veľa úspechov v celoštátnom kole. Riaditeľ školy Ing. Ivan Švingál poďakoval Humenskej mliekarni, Zempmilku Michalovce, ŠokTeamu Michalovce, Zväzu poľnohospodárov v Michalovciach a Školskému majetku za spoluprácu, ktorá je dôležitá pre spojenie praxe so školou.

Ing. Miroslav Prega
Michalovce

Prověrky odborných dovedností v SOU a OU Opočno

Pomalú se blíží konec školního roku a pro žáky třetích ročníků nastane období závěrečných zkoušek. Při nich budou v části písemné, praktické i ústní dokazovat, co vše se během studia naučili a jak jsou připraveni pro svoji profesi. Na naší škole se staly již tradicí tzv. prověrky odborných dovedností. Při nich si žáci „nanečisto“ vyzkouší průběh závěrečných zkoušek. Během jednoho dne absolvují znalostní test, prokáží praktické dovednosti, které musí i ústně popsat. Veškeré činnosti jsou bodovány a na závěr vyhodnoceny. Nejlepší žáci jsou odměněni diplomy a věcnými dary.

V úterý 1. dubna se uskutečnily tyto prověrky u žáků třetího ročníku oboru Opravářské práce. Ze 32 soutěžících

získali nejvyšší počet bodů Aleš Janeček (112), Ladislav Kratochvíl (109) a Tomáš Jelínek (106). O týden později soutěžilo sedm žáků oboru Farmář v několika disciplínách, kde nechyběla ani jízda zručnosti. Z celkového počtu 200 možných dosažených bodů získali nejvíce Michal Vágr (166), Diana Drinová (149) a Milan Kubiček (134).

Prověrky měly vysokou úroveň a všichni k nim přistupovali zodpovědně. Zjistili, ve kterých znalostech a dovednostech mají ještě rezervy, na kterých mohou po dobu necelých dvou měsíců pracovat.

Ing. Jiří Mlateček
SOU a OU Opočno

Opraváři zemědělských strojů v Lysé nad Labem

Součástí výstavy Zemědělec, která se uskutečnila v Lysé nad Labem ve dnech 19.- 23. března 2003, byla letos poprvé účast zemědělských učilišť oboru opravář zemědělských strojů ze Středočeského kraje a z Prahy. Celkem 7 škol, na kterých se tento tříletý učební obor učí, tu vedle propagačního stánku v jednom z pavilonů výstaviště předvádělo na volném prostranství ukázkou kovářských dovedností svých žáků a jejich zručnost v jízdě traktorem s přívěsem. Řidičské umění si mohli vyzkoušet i odvážlivci z řad návštěvníků výstavy.

Vyvrcholením propagace učební oboru byla páteční soutěž dovedností budoucích opravářů. Porota na jednotlivých soutěžních pracovištích kladně hodnotila zručnost

a vedomosti soutěžících a jejich připravenost k dobrému budoucímu uplatnění v praxi. Přítomní návštěvníci výstavy se mohli přesvědčit, že prostředky vynakládané na přípravu budoucích zemědělských opravářů, jsou v těchto učilištích využívány účelně.

Zúčastněná zemědělská učiliště se už dnes s vedením výstaviště v Lysé nad Labem, které přistupuje k prezentaci zemědělských opravářů velmi vstřícně, připravují na své vystoupení v příštím roce, aby bylo ještě více divácky poutavější.

Mgr. Bohumil Michálek
SOUz a OU Hubálov

Barmanský kurz ve škole

V posledním únorovém týdnu se SOU a OU v Opočně stalo svědkem pro školy zcela netradiční události. Již po druhé se zde konal barmanský kurz, který vedl zkušený „Barman roku 2002“ pan Martin Smolný.

Celý kurz byl pětidenní a účastnili se ho žáci oborů Kuchař – číšník pro pohostinství a Kuchařské práce. Dopoledne probíhala vždy teorie, odpoledne pak praktická výuka. V pátek pak přišly závěrečné zkoušky, které prověřily získané znalosti jednotlivých absolventů. Odměnou těmto 20 mladým lidem byl „Certifikát ...“ a skutečnost, že získané znalosti si určitě prověří v praxi.

Ing. Jiří Mlateček
SOU a OU Opočno

Informační návštěva

Ve dnech 25. a 26. března 2003 navštívil ČR pan Antonius Zwitserlood, generální manažer holandské floristické asociace (VBW) a současně generální sekretář Evropské federace profesionálních floristických asociací (FEUPF). Cílem jeho návštěvy bylo jednak seznámení odborné zahradnické veřejnosti s projektem předávání informací floristického obchodování, jednak seznámení se s materiálními a technickými podmínkami v některých středních zahradnických školách.

Program návštěvy generálního sekretáře byl následující.

První den v dopoledních hodinách se uskutečnilo setkání se zástupci odborné zahradnické veřejnosti reprezentované vedoucími pracovníky asi poloviny středních

zahradnických škol a zástupci květinářských a floristických svazů působících v ČR na půdě ministerstva školství, poté v odpoledních hodinách společně s pracovníkem odboru 23 MŠMT ČR navštívil generální sekretář dvě krajské střední zahradnické školy – v Děčíně a na Mělníce.

Druhý den navštívil generální sekretář již sám soukromou střední zahradnickou školu v Hradci Králové.

Tato první návštěva ČR byla ze strany generálního tajemníka pojata jako orientační; další návštěva by se podle jeho slov měla uskutečnit ve druhém pololetí tohoto roku.

vk

Nádherný svět z květin a vody

Otevírání studánek na jarní Floře Olomouc

Zelenou sezónu Výstaviště Flora Olomouc otevřela ve dnech 24. – 27. dubna jarní etapa mezinárodní zahradnické výstavy a veletrhu FLORA OLOMOUC 2003.

Velký prostor dostaly zejména novinky oblíbených balkonových květin, na výstavě ale dominovaly cibuloviny.

Při hledání ústředního motta výstavy sáhli pořadatelé – po renesančních zahradách, které slavily obrovský

úspěch na loňské jarní Floře – po ryze českém tématu – jarním obyčeji „Otevírání studánek“. Na kouzelný svět vody a květin se prostřednictvím studánek obklopených květinovými loukami a tradičními lidovými májkami s pletenci pestrobarevných stuh proměnil celý hlavní výstavní pavilon A.

Tradičně už byla výstava spojena se zahradnickými trhy a soutěžemi. Po tříleté přestávce se pořadatelé vrátili k velmi unikátní floristické soutěži – aranžování chrámových prostor.

Prehľad výstav do konca roka 2003

AGROKOMPLEX Nitra

7. 6. – 8. 6.

VÝSTAVA PSOV

20. medzinárodná výstava psov všetkých plemien – FCI

21. 8. – 26. 8.

AGROKOMPLEX

30. medzinárodný poľnohospodársky a potravinársky veľtrh

7. 10. – 10. 10.

LIGNUMEXPO

13. medzinárodný drevársky veľtrh

LES

6. medzinárodná lesnícka výstava

22. 11. – 23. 11.

VÝSTAVA PSOV

7. medzinárodná výstava psov NitraCanis

28. 11. – 30. 11.

CHOVATELSKÉ DNI

Celoštátna výstava

INCHEBA Bratislava

15. 4. – 17. 4.

EKOTECHNIKA

10. medzinárodná výstava techniky pre tvorbu a ochranu životného prostredia

15. 4. – 17. 4.

HYDROTEC

1. výstava získavania, využitia a ochrany vody

30. 4. – 3. 5.

FLÓRA BRATISLAVA

24. medzinárodný veľtrh kvetín a záhradnej techniky

16. 8. – 17. 8.

MEDZINÁRODNÁ VÝSTAVA PSOV

5. 9. – 7. 9.

MEDZINÁRODNÁ VÝSTAVA DOBERMANOV

3. 10. – 5. 10.

EURODOGSHOW

13. 11. – 16. 11.

PEDAGOGIKA

8. medzinárodná výstava vzdelávania a didaktickej techniky

VÝSTAVISKO TMM TREŇČÍN

21. 5. – 23. 5.

WOODTECH

8. ročník výstavy strojov, zariadení a materiálov pre drevospracujúci priemysel

21. 5. – 23. 5.

UČEŇ

Výstava výrobkov žiakov SOU a SPV

10. 6. – 12. 6.

AQUA

10. ročník medzinárodnej výstavy vodného hospodárstva, komunálnej techniky a ochrany životného prostredia

3. 10. – 4. 10.

ZÁHRADKÁR NA JESEŇ

Ponuka produktov na jesennú výsadbu

DOM TECHNIKY KOŠICE

4. 5. – 5. 5.

KVET KOŠICE 2003

1. ročník výstavy okrasných drevín, črepníkových rastlín, rezaných kvetov, záhradnej a bytovej keramiky, hnojív a substrátov, kvetov, semien, sadeníc, šľachtiteľských a ochranných prostriedkov, fontán a kvetinových bazénov.

27. 5. – 29. 5.

GASTRO-OBCHOD-HYGIENA 2003

12. ročník výstavy výrobkov a zariadení gastronomických prevádzok, zariadení a vybavení hotelov a ich servis.

26. 8. – 28. 8.

ŠKOLSKÉ TRHY 2003

1. ročník výstavy kancelárskych, školských a písacích potrieb všetkých druhov, školské pomôcky, učebnice, skriptá, mapy, tašky, peračníky, odevy a obuv pre mládež, detské a študentské izby.

1. 10. – 3. 10.

AGROFÓRUM 2003

11. ročník výstavy poľnohospodársko potravinárskej výstavy, výroba, spracovanie a predaj výrobkov racionálnej výživy BIO RACIO.

„Pro zvířata“

Časopis s tímto titulem – věnovaný ochraně zvířat – vydává **Společnost pro zvířata**. Organizace pro ohleduplné zacházení se zvířaty vznikla v létě roku 1996 ze skupiny lidí dlouhodobě působících v oblasti tohoto zájmu.

Časopis vychází čtvrtletně a jeho cena je 30 Kč.

Z obsahu 1. čísla

Brojleři: zapomenuté oběti intenzivního zemědělství

Jak pomoci týraným zvířatům

Býčí zápasy – středověká zábava v moderní době

Návštěva ekologické farmy

Každý kožich má dvě části

Rozhovor s Martou Kubišovou

Testování kosmetiky

Rozhovor s Ústředním ředitelem Státní veterinární správy

Společnost pro zvířata, Antala Staška 30, 140 00 Praha 4

E-mail: s.pro.zvirata@ecn.cz

Tel.: 222 135 224

www.spolecnostprozvirata.cz

Informace nezbytné k vytvoření a provozu informačního zázemí škol

V souvislosti se současnými společenskými požadavky bude při výběru školy kladen stále větší důraz nejen na to, jaký má vzdělávací program, jakého je zaměření, jak kvalitní je pedagogický sbor či jaké spektrum mimoškolních aktivit škola nabízí, ale i na úroveň informačního zázemí školy, na schopnost zabezpečit ve škole informační potřeby žáků a učitelů, na úroveň propojení školy se světem informací a informačních a komunikačních technologií (ICT) a na schopnost naučit žáky se v tomto světě orientovat.

Informační zázemí školy je prezentováno učebnou ICT, školním studijním a informačním centrem (knihovnou), ostatními prostory a zařízeními sloužícími na podporu informační struktury školy a také složitou strukturou vazeb mezi dalšími vzdělávacími a informačními institucemi v tuzemsku i zahraničí. Moderní škola by měla ve svých prostorách soustřeďovat nejen výpočetní techniku a požadované softwarové vybavení, ale i informační zdroje v klasické i elektronické podobě nezbytné k zajištění požadavků vyplývajících z výuky.

Pro potřeby nejen ředitelů škol vydalo nakladatelství MAC v zahajované ediční řadě „Nové metody vzdělávání“ útlou příručku „**Vytváření informačního zázemí školy**“ (Praha 2003, 1. vyd., 32 stran), obsahující hlavní zhuštěné poznatky z této rozsáhlé specifické oblasti.

V první kapitole formulují autoři (PhDr. Z. Jonák, Mgr. L. Čumpová, J. Brachtlová) požadavky, které klade informační společnost na mladou generaci. Uvádí nejzákladnější kurikulární a koncepční dokumenty utvářející představy o trendech vývoje našeho vzdělávacího systému.

Druhá kapitola obsahuje analýzu koncepce Státní informační politiky a podporu nabízenou k dosažení uvedených požadavků státem.

Ve třetí části je uvedeno pojetí výuky informačních a komunikačních technologií na základních a středních školách (předmětu dosud nazývaného Informatika a výpočetní technika) v nově připravovaných kurikulárních dokumentech s názvem Rámcový vzdělávací program.

Čtvrtá kapitola je věnována úloze nově vzniklých funkcí, které by se měly význačnou měrou podílet na realizaci informačního zázemí školy v souladu se SIPVZ a kurikulárními dokumenty: funkce ICT koordinátora a funkce pracovníka školního studijního a informačního centra školy.

Do přílohové části je zařazen text koncepce UNESCO na podporu tvorby školního studijního a informačního centra (SIC) a Manifestu UNESCO a školních knihovnách.

(tes)

Elektronické knihkupectví ÚZPI
naleznete na
www.agronavigator.cz

V roce 2003 ÚZPI připravuje

REEDICE

Baranyk P.: Základy pěstování řepky ozimé
Čermák B.: Zásady krmení koní
Mikulka J., Chodová D.: Hubení plevelů odolných vůči herbicidům
Šantrůček J. a kol.: Základy pěstování víceletých pícnin
Kroupa P. a kol.: Stroje pro pěstování a sklizeň zrnin
Čítek J., Šoch M.: Odchov telat smlouva
Červinka J.: Stroje pro sklizeň pícnin na seno smlouva
Slavík L.: Závlahy pro pěstitele speciálních plodin a zahrádkáře
Škoda V.: Konvenční a perspektivní způsoby zpracování a kultivace půdy
Richter R.: Půdní úrodnost
Hamouz K.: Základy pěstování konzumních brambor
Richter R.: Organická hnojiva a jejich použití
Lád F.: Výživa a krmení prasat ve výkrmu
Pulkrábek J.: Základy pěstování cukrovky
Tůmová E.: Základy chovu hrabavé drůbeže
Tůmová E.: Základy chovu vodní drůbeže

ZEMĚDĚLSKÉ INFORMACE

Kohoutek A. a kol.: Pásové přísevy do travních porostů smlouva
Říha J., Jakubec V.: Hybridizace hospodářských zvířat s aplikací na masný skot
Pulkrábek J. a kol.: Klasifikace jatečných těl prasat, skotu a ovcí v ČR
Klír J. a kol.: Výživa rostlin a hnojení
Růžek P.: Hnojení kejdou
Pozdíšek J. a kol.: Využití trvalých travních porostů chovem skotu bez tržní produkce mléka
Sladký V.: Pěstování a využití konopí
Kneifelová M., Mikulka J. a kol.: Nově se šířící plevelé na orné i zemědělské půdě
Křišťůfek V., Diviš J. a kol.: Obecná strupovitost bramboru – detekce odolnosti odrůd a opatření v pěstitelské praxi
Hanuš O. a kol.: Kontrola tělesné kondice, zdravotního stavu a výživy dojníc ke zlepšení jejich reprodukce
Kohoutek A. a kol.: Metodika inventarizace a klasifikace trvalých travních porostů

EKOLOGICKÉ PUBLIKACE

Louda F. a kol.: Zásady ekologického chovu skotu
Málek J. a kol.: Polní pícninářství
Procházka J. a kol.: Meziplodiny

POTRAVINÁŘSKÉ PUBLIKACE

Halásek: Označování masných výrobků (komentované znění vyhlášky č. 326/2001 Sb.)
Mikula, Stříbrná: Agroturistika a biopotraviny: Základ prosperity farmy
Kozel: Zákon o obalech (komentované znění)
Česká potravinová legislativa – část 11
Česká potravinová legislativa – část 12
Komentovaný zákon o SZPI
Nutriční hodnoty pokrmů ve veřejném stravování
Zákazník náš pán (aneb jak komunikovat se zákazníkem)
Výživa při bezlepkové dietě
Potraviny s označením E
Potravinařství a gastronomie v EU (terminologický výkladový slovník základních pojmů)

Josef Babánek

„...Josef Babánek byl muž, který duševně nestárnul. Udržoval si svěžest, sledoval nové věci, krácel s duchem doby a tím imponoval i mladé generaci s vysokoškolským vzděláním a se zcela jinou přípravou, nežli jaká byla v jeho začátcích a dlouho potom. Na své úspěchy se nevypínal, každému ochotně poradil, a když bylo třeba, i sám pomohl.

Jen tak si můžeme vysvětlit, jak mohl tento pražský synek ze zámožné rodiny být vynalézavý, že na tehdejší - podle našich nynějších názorů - jednoduše vybavené zimní hospodářské škole s malým statkem vykonal tolik práce po stránce odborné i vědecké. Je vidět, že uměl hospodařit s časem i penězi a že uměl zorganizovat práci tak, aby zaměstnal dobře i jiné a popřál jim přitom úspěchu a radosti z vykonané práce. Proto spolupráce s ním byla vždy každému vítána, a proto se mu podařilo vykonati mnohem více nežli jiným, kteří neměli takové ukázněnosti, nadšení a trpělivosti...“

E. Reich, 1941

Pochází z Prahy. Narodil se ve staré mlynářské rodině, známé svým vlasteneckým zánícením, 19. června 1863. Po absolvování 4 tříd reálky v Karlíně studoval v letech 1878–1881 s výborným prospěchem tehdejší tříletý vyšší hospodářský a hospodářsko-průmyslový ústav v Táboře. Odtud si odnáší nejen vynikající vědomosti, ale i trvale působící příklad – především ředitele Farského, profesorů Bolecha a Červeného. Z Tábora vedla jeho cesta do praxe.

První místo nastoupil na panství barona Ringhoffera, prošel postupně statky Kamenice, Štířín a Velké Popovice. Po jednoleté vojenské službě se rozhoduje pro dráhu zemědělského pedagoga. 23. července 1886, tedy ve svých 23 letech, se podrobuje zkoušce učitelské způsobilosti a na podzim téhož roku předstupuje poprvé před žáky zimní hospodářské školy v Chrudimi. Zde však pobyl necelý rok, od srpna 1887 až do r. 1893 je učitelem zimní hospodářské školy v Novém Bydžově.

Z Bydžova přechází do Rokycan, aby tu plných 26 let řídil místní zimní hospodářskou školu, aby tu také plných 26 let aktivně ovlivňoval zemědělské dění.

Dekretem ministerstva zemědělství ze dne 18. září 1919 byl jmenován inspektorem zemědělských škol na Slovensku se sídlem v Bratislavě. (Místo nastupuje v červenci 1920.) V této funkci působí do roku 1934, kdy – ve svých 71 letech – odchází do penze. Umírá 14. března 1941.

Přes širokou a různorodou činnost mimoškolní spatřoval Babánek vždy těžiště své práce ve škole, respektive ve školství. Učitelem byl záníceným, odborně široce fundovaným, náročným. Současníci připomínají jeho eleganci a noblesní chování.

Ať jako učitel, ředitel, inspektor či člen nejrozličnějších školských orgánů nespokojil se nikdy s úlohou pasivního diváka, ale snažil se ze všech sil přispět k pozitivnímu rozvoji. Uměl obdivuhodně nakládat se svým časem, proto toho stihl až neuvěřitelně mnoho.

Jedním z vrcholů jeho životní dráhy bylo působení v Rokycanech. Přispěl jednoznačně ke zvýšení úrovně školy. Pod

jeho vedením byla postavena účelná budova pro odbornou a hospodyňskou školu, která se stala předmětem obdivu zemědělské veřejnosti i odborníků z domova a zahraničí. Při škole založil příkladný statek, ve vzorném stavu udržoval i velkou školní zahradu.

Pečlivě obhospodařovaný statek umožnil konání četných přednášek a kurzů s praktickým výcvikem – střídaly se tu kurzy chovatelské, hlavně dojičské, mlékařské, sýrařské, lukařské, účetnické, kurzy zužitkování ovoce a zeleniny. Koncem světové války a krátce po ní byly na rokycanské škole, tak jako na mnoha jiných, pořádány kurzy pro válečné invalidy. Absolventům těchto kurzů se Babánek v nejednom případě postaral i o slušné místo.

Při škole založil velmi agilní spolek absolventů, který se na jedné straně přímo podílel na řadě zvelebovacích akcí a v němž na straně druhé vyrostli funkcionáři mnoha organizací zasahujících pronikavě do zemědělského dění v širokém okolí.

Pozornosti si zaslouží i Babánkova badatelská činnost. Jeho hloubavý duch se nerad spokojoval s danými pravdami. Snažil se, pokud to bylo možné, nejrozličnější otázky prozkoumat sám. Využíval v tomto směru maximálně školního statku. Prováděl permanentně nejrozličnější odrudové, hnojařské i pěstitelské pokusy. Při statku zřídil plemenné stanice skotu (simenského), prasat, sánských koz, králíků a drůbeže, které představovaly užitečný zdroj poznání pro něho i pro jeho žáky. Podílel se na propagaci i na konkrétní realizaci kontroly užitečnosti. Zúčastnil se i známé široce koncipované ankety v letech 1898–1900, která zkoumala nejrozličnější otázky tehdejšího venkova.

Pověst Babánka jako vynikajícího učitele a ředitele překročila záhy hranice Čech a byla již v bývalé monarchii oceněna. Zemědělské učitelstvo mu 28. prosince 1912 přičklo za vynikající činnost pedagogickou a badatelskou velkou stříbrnou medaili rytíře z Liburnau – což byla tehdy nejvyšší pocta, kterou mohl zemědělský učitel získat, a velmi vzácná pocta pro českého odborníka.

Se jménem Josefa Babánka byla nerozlučně spojena řada hospodářských spolků a organizací Rokycanska (předtím

Novobydžovska). Působil např. jako jednatel okresního hospodářského spolku, jako předseda Župní jednoty, jako člen pracovního komitě melioračního svazu. Byl spoluzakladatelem a místopředsedou Ústřední zemské jednoty pro zvelebení chovu koní a v ní správcem plemenné knihy belgického koně v Čechách. V Rokycanech také založil družstvo pro povznese-ní chovu dobytka atd.

Babánek má trvalé zásluhy o prosazení myšlenek združ-
stevňování. Vychoval stovky zanícených absolventů, s nimiž postupně vybudoval téměř všechny rokycanské dobře prospe-
rující zemědělské družstevní podniky. Podílel se nezanedba-
telně na budování obilního skladiště, družstevní mlékárny,
družstevního lihovaru a výroby melasových krmiv. Přispěl
k zakládání kampeliček, nákupních a prodejních družstev,
družstevní pastviny v Litohlavech u Rokycan, vodního druž-
stva pro úpravu Klabavky (v Novém Bydžově se podílel na
založení obdobného družstva pro úpravu Cidlíny a Javorky),
pro úpravu tymákovského potoka atd.

Velmi platný byl i jako rokycanský delegát v Zemědělské
radě. Uplatňoval se ve všech oblastech, nejvíce v komitě pro
pěstování rostlin a v komitě pro zemědělské vyučování (zde
byl místopředsedou). Brzy se stal členem Ústředního sboru
a tam vynikala jeho činnost ve stálém komitě pro chov koní
a v komitě rybářském. Za Zemědělskou radu zasedal v kurato-
riu Ústavu pro zemědělské účetnictví a v Hospodářsko-fyzio-
logické výzkumné stanici.

Když byla založena Československá akademie zemědělská,
stal se ihned skutečným členem. Podílel se významně na práci
VI. odboru – osvětového a literárního. Zúčastnil se i zakládání
Pedagogické společnosti zemědělské, Syndikátu zemědělských
novinářů a spisovatelů i Kulturní rady zemědělské.

Ve svých funkcích se Babánek zúčastnil mnoha cest do
zahraničí. Důvody byly nejrůznější: studium, nákup plemen-
ných zvířat, kongresy, výstavy. Nejčastěji jezdil do Belgie,
Francie, různých zemí Německa, do Polska, Uher, rakouských
alpských zemí. Navštívil také Švédsko, Dánsko, Holandsko,
Itálii, bývalou Jugoslávii.

Získal si srdce svých žáků, respekt nadřízených, plnou
důvěru zemědělské veřejnosti. Nebylo proto náhodou, že již
v r. 1908 byl zvolen zemským poslancem na sněmu Království
českého, že od r. 1910 zasedal v městské radě (působil přede-
vším v oblasti hospodářské, sociální a kulturní), že 28. října
1918 se stal předsedou revolučního okresního národního vý-
boru, 14. listopadu téhož roku členem prvního revolučního
Národního shromáždění.

V Národním shromáždění pracoval hlavně v kulturním
výboru. Z tohoto titulu měl příležitost ovlivňovat vývoj země-
dělského školství v rodícím se státě. A také ji výrazně využil.

Politické funkce nebyly pro něho cílem, neucházel se o ně,
byly mu nabídnuty. Když už funkci přijal, plnil ji, tak jako
všechno ve svém životě, zodpovědně – ve prospěch svých voli-
čů, bez nároků na osobní prospěch. Když jako sedmapadesáti-

letý odchází na inspektorské místo, bez rozpaků se vzdává po-
slaneckého mandátu, neboť nabídnutý úřad vyžadoval – podle
něho – celého člověka, veškerý jeho čas i všechny síly.

Do funkce inspektora přešel po 5 letech praxe na vzorně
vedených statcích a po 34 letech služby zemědělskému škol-
ství – navíc obohacen o znalost poměrů v mnoha zemích. To
všechno na svém novém působišti investoval.

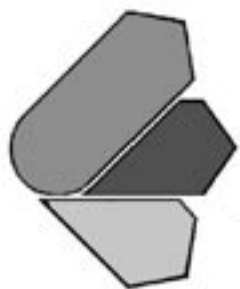
Pracoval v těsném kontaktu s organizacemi zemědělského
učitelstva i se Slovenskou zemědělskou radou, které podá-
val každoročně podrobný přehled o situaci zemědělského
školství a zemědělského vzdělávání vůbec. Spolupracoval
i s významnými slovenskými zemědělskými činiteli – dlou-
hodobě zejména s dr. Pavlem Blaho. Rozvoji školství
prospíval především osobními kontakty, přímými konzul-
tacemi, radami, doporučeními. Pro učitelstvo slovenských
zemědělských škol vypracoval také řadu metodických
návodů k praktickým cvičením zejména se zvířaty, k mož-
nostem využití školního statku vůbec, k využití učebních
pomůcek, k zařízení a využití laboratoří a kabinetů, k práci
na internátě atd.

Zemědělskému školství věnoval náležitou pozornost
i v tisku („Hospodářský obzor“ a „Slovenský hospodář“). Práci
slovenských zemědělských škol prezentoval i na řadě výstav.
Pro učitele organizoval nejrůznější kurzy. Přednášel školské
zemědělské veřejnosti, spolupracoval i se zemědělským roz-
hlasem.

Obsáhla je i Babánkova literární činnost. Psát začal již
v Novém Bydžově. Byly to nejdříve populární statě o hno-
jivech, pěstování píce a krmení dobytka. Později psal více
o ekonomické problematice zemědělství. Zajímavé statě věno-
val J.B. Lamblovi (1926), K.M. Lamblovi (1934), Antonínu
Červenému (1936). V Knihnici slovenského rolníka vydal
(1928) Zemědělské školství na Slovensku podle stavu v roce
1927 a Zprávu o exkurzi zemědělských učitelů zemědělským
Polskem (1929). Informačních či úvahových článků lze najít
mnoho v českých i slovenských časopisech té doby.

Babánek se uplatnil i jako redaktor. Jako mladý učitel
v Novém Bydžově spolupracoval s ředitelem R. Purghartem
– pozdějším říšským poslancem a zemědělským inspektorem
českého odboru ZR v Praze – na redakci lokálního listu „Hlasy
od Cidlíny“. V Rokycanech spolupracoval s vynikajícím pub-
licistou – bývalým zemským poslancem Treybalem, ředitelem
rolnické školy v Plzni, v jeho „Plzeňských hospodářských no-
vinách“. Sám roku 1898 založil a redigoval odborný měsíčník
a orgán Župní jednoty hospodářské politického okresu roky-
canského pod názvem „Rozhledy hospodářské“. Spolupůsobil
po několik let při vydávání krajinského časopisu „Plzeňský
kraj“, Jednotě zemědělského učitelstva redigoval její spolkový
orgán „Časopis“.

Ing. Josef Rozman, CSc.
Moravská Třebová

ÚZPI PRAHA

47816
ISSN 0044-3875

První číslo časopisu Zemědělská škola vyšlo v r. 1936. Časopis byl nejdříve volnou přílohou měsíčníku Zemědělský pokrok, brzy ale začal vycházet samostatně. V r. 1991 jeho vydávání převzaly zemědělské školy (všech stupňů) a některé vzdělávací instituce. I po rozdělení Československa zůstává časopis společným pojítkem zemědělského školství v České republice a ve Slovenské republice.

Od školního roku 2002/2003 se dohodl dosavadní vydavatel – Sdružení zemědělských, lesnických a potravinářských škol, rybářské školy a školních hospodářství – s Ústavem zemědělských a potravinářských informací Praha o poskytnutí práva vydávat časopis a používat titul Zemědělská škola – Pôdohospodárska škola. Vydávání časopisu se tak vrací do prostorů, odkud před 66 lety vyšlo první číslo Zemědělské školy, a kde také v tehdejších „Domě Zemědělské osvěty“ sídlila redakce.

Časopis je určen pedagogickým pracovníkům i studentům, výzkumným a odborným pracovníkům, všem organizacím zabývajícím se zemědělským školstvím a vzděláváním i jednotlivcům působícím v oblasti tohoto zájmu.

AGROINŠTITÚT
NITRA

Ve dnech 7. a 8. června tohoto roku se uskuteční šestá přehlídka kování na hradě Krakovci v okrese Rakovník

„Kraťování 2003“

Kraťování kromě toho, že jde o setkání kovářů a podkovářů, má ve svém oboru výrazně osvětový a vzdělávací charakter (*ZPŠ č. 1, roč. 65/2002-3, str. 21-23*).

Tuto skutečnost potvrzuje i tradice v poměrně značné účasti žáků a pracovníků zemědělských učilišť.

Srdečně zveme příznivce tohoto velmi starého oboru – například v rámci „medardovského výletu“ (deštníky pro jistotu s sebou!).

Časopis vydávají

Ústav zemědělských a potravinářských informací, Slezská 7, 120 56 Praha 2
Agroinštitút, Akademická 4, 949 01 Nitra

Adresy redakcí

ÚZPI, Slezská 7, 120 56 Praha 2
tel.: 227 010 439, fax: 227 010 119, e-mail: krajickova@uzpi.cz

Redaktorka: Ing. Alena Krajíčková

Agroinštitút, Akademická 4, 949 01 Nitra

tel., fax: 037/791 01 70, e-mail: casopis@agroinstitut.sk

Redaktorka: Mgr. Daniela Janková

www.agronavigator.cz

Časopis vychází desetkrát ročně (září – červen), cena jednoho výtisku je 15 Kč, roční předplatné 150 Kč

Objednávky časopisu zajišťuje česká redakce a slovenská redakce na svých adresách

Sazba a tisk ÚZPI Praha

Autorem ilustrace na obálce je Ing. Mirko Hrabě, SZeŠ Humpolec

Redakční rada

Ing. Jaromír Beneš, Školní statek Opava;
PhDr. Zuzana Burdanová, MP SR Bratislava;
Ing. Miroslav Červený, SZeŠ Humpolec;
Ing. Igor Drobny, SZáŠ Piešťany; PhDr.
Radmila Dyrtová, CSc., KP ČZU Praha;
doc. PhDr. Emília Fulková, CSc., KPP Nitra;
Ing. Ludmila Gočálová, MZe ČR; Ing. Zorka
Husová, NÚOV Praha; Mgr. Daniela Janková,
Agroinštitút Nitra; Ing. Ivan Jung, CSc.,
Slovenská poľnohospodárska a potravinárska
komora; Ing. Václav Kolečko, SOU Praha
– Velká Chuchle; PhDr. Dana Linhartová, CSc.,
ÚHV PEF MZLU Brno; Ing. Josef Matoušek,
MZe ČR; Ing. Mária Múdra, ZSSP Rakovice;
Ing. Jaromír Musil, Ph.D., Národohospodárska
škola Boskovice; doc. Ing. Milan Slavík, CSc.,
KP ČZU Praha; PhDr. Pavel Sýkora, MZe ČR